

1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı; Koç Üniversitesi kampüs ve yerleşkelerinde gerçekleştirilen yüksekte çalışmaların iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun, güvenli çalışma şartları oluşturularak gerçekleştirilmesini sağlamaktır.

2. KAPSAM

Bu prosedür Koç Üniversitesi kampüs ve yerleşkelerinde yüksekte çalışma yapan idari ve akademik birim çalışanları ile yüklenicileri, tedarikçileri ve kiracıları kapsar.

3. REFERANSLAR

- 3.1. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- 3.2. Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği
- 3.3. İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik
- 3.4. İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği
- 3.5. EKED Prosedürü

4. SORUMLULUKLAR

- 4.1. Bu prosedürün uygulanmasından Rektör sorumludur.
- 4.2. Bu prosedürün hazırlanmasından, güncellenmesinden ve yöntemin uygulanmasından İşletme Direktörlüğü İş Güvenliği Birimi sorumludur.
- 4.3. Yüksekte çalışma talimatının hazırlanması, yayımlanması ve güncellenmesi çalışmalarından İş Güvenliği Birimi sorumludur.
- 4.4. Yüksekte Çalışmalarda İş Sağlığı ve Güvenliği Prosedürü'nün uygulanıp uygulanmadığının denetlenmesinden İş Güvenliği Birimi sorumludur.
- 4.5. Tüm Koç Üniversitesi birimleri, Koç Üniversitesi kampüs ve yerleşkelerinde gerçekleştirilen yüksekte çalışmaları bu prosedüre uygun yürütmekten sorumludur.
- 4.6. Yüklenici, tedarikçi, kiracı yüksekte gerçekleştirilecek çalışmaları, Koç Üniversitesi Yüksekte Çalışmalarda İş Sağlığı ve Güvenliği Prosedürü'ne uygun yürütmekten sorumludur.

5. TANIMLAR

- 5.1. **İSG:** İş Sağlığı ve Güvenliği.
- 5.2. **İSG Birimi:** Koç Üniversitesi bünyesinde iş sağlığı ve güvenliği (İSG) hizmetlerini yürütmek üzere kurulan, gerekli donanım ve çalışana sahip olan birim.
- 5.3. **KKD:** Kişisel Koruyucu Donanım.
- 5.4. **Yüksekte Çalışma:** Seviye farkı bulunan ve düşme sonucu yaralanma ihtimalinin oluşabileceği her türlü alanda yapılan çalışma.
- 5.5. **Erişim Ekipmanı:** Mobil vinç, manlift, lift, forklift, mobil iskele, merdiven vb. yüksekte çalışmalarda çalışanın yükseğe erişimini sağlayan standartlara uygun ekipman.
- 5.6. **Rutin Çalışma:** Kampüs ve bağlı yerleşkelerde belirli periyotlarda ilgili birimlerin denetim ve kontrolü altında Üniversite çalışanı, yüklenici, tedarikçi ve kiracı tarafından düzenli olarak yapılan ve yüksekliği 4 metreyi geçmeyen bakım, onarım ve yenileme çalışmalarıdır.
- 5.7. **Rutin Olmayan Çalışma:** Kampüs ve bağlı yerleşkelerde Üniversite çalışanı, yüklenici, tedarikçi ve kiracı tarafından yapılan ve yüksekliği 4 metreyi geçen çalışmalarıdır.
- 5.8. **İşıklık Bölgesi:** Koç Üniversitesi Rumelifeneri Kampüsü içerisindeki yapıların çatılarında bulunan, çatı zemini üzerinden kot farkı oluşturacak şekilde ayrılan kule benzeri yapılardır. Çatı malzemesi yüke dayanıklı cam tavan şeklindedir.
- 5.9. **Kiosk:** Koç Üniversitesi Rumelifeneri Kampüsü içerisinde bulunan, açık havada dinlenme alanı oluşturan kamelya tipi yapılardır. Üst çatı malzemesi kiremittir.

6. TEMEL PRENSİPLER

- 6.1. Koç Üniversitesi kampüs ve yerleşkelerinde gerçekleştirilen yüksekte çalışmalar Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği ile İSG mevzuatına ve bu prosedüre uygun olarak yürütülür. Yüksekte çalışma yapacak çalışanlara bu prosedür hakkında bilgilendirme yapılır ve EK-2 Yüksekte Çalışma Talimatı tebliğ edilir.
- 6.2. Yüksekte yapılması zorunlu olmayan montaj ve benzeri çalışmaların mümkün olduğunca öncelikle yerde yapılması sağlanır.
- 6.3. Yapılacak çalışmaların önceden planlanması ve organize edilmesi, bu planlama yapılırken yüksekten düşme ile ilgili hususlara acil durum planında yer verildiğinden emin olunması sağlanır.

- 6.4. Çalışma yerlerinde çalışanların güvenliği öncelikle, güvenli korkuluklar, düşmeyi önleyici platformlar, bariyerler, kapaklar, çalışma iskeleleri, güvenlik ağları veya hava yastıkları gibi toplu koruma tedbirleri ile sağlanır.
- 6.5. Yüksekte çalışmalarda, düşüş durdurmak amacı ile kullanılan yöntem, çalışmaya başlamadan önce, çalışmadan sorumlu Koç Üniversitesi ilgili birim çalışanı ve çalışmayı yürüten ekibin sorumlusu tarafından tehlike ve riskler değerlendirilerek belirlenir. Tehlike ve risklerin analiz edilmesi, güvenli çalışma yönteminin belirlenmesi için İSG Birimi'nden destek alınır.
- 6.6. Düşüşün gerçekleşmesi ve durdurulması sonunda asılı kalan çalışanın güvenli pozisyona getirilmesi için gerekli kurtarma planı ve yöntem çalışma öncesinde belirlenir.
- 6.7. Rutin çalışma kapsamına giren yüksekte çalışmalar için iş izni alınmaz. Çalışmalar bu prosedüre uygun olarak gerçekleştirilir.
- 6.8. Rutin olmayan çalışma kapsamına giren yüksekte çalışmalar, iş kontrolü süreci içerisine girer ve iş izni alınarak gerçekleştirilir.
- 6.9. Yüksekte yapılacak çalışmalara başlamadan önce, çalışmayı yapacak çalışanlar Yüksekte Çalışma Eğitimi ve Temel İSG Eğitimi almalıdır.
- 6.10. Yüksekte çalışma yapacak çalışanların, sağlık durumlarının yüksekte çalışmaya uygun olduğunu gösterir işyeri hekimi onaylı işe giriş / periyodik sağlık muayene formu olmalıdır.
- 6.11. Yüksekte çalışma yapacak Koç Üniversitesi çalışanlarının eğitimleri İSG Birimi tarafından verilir. Sağlık kontrolleri Rumelifeneri Kampüsü Sağlık Merkezi ve Batı Kampüs Sağlık Merkezi'nde Koç Üniversitesi işyeri hekimleri tarafından gerçekleştirilir.
- 6.12. Koç Üniversitesi çalışanı olmayanlar eğitim belgeleri ile işe giriş / periyodik sağlık muayene formlarını İSG Birimi'ne teslim eder.
- 6.13. Eğitim belgeleri ile işe giriş / periyodik sağlık muayene formları bulunmayan çalışanların yüksekte çalışma yapmasına izin verilmez.
- 6.14. Yüksekte çalışma yapacak çalışanların bu prosedüre uygun hareket etmeleri sağlanır. Yapacakları işin tehlike ve riskleri hakkında bilgilendirmeleri sağlanır. Yüksekte Çalışma Talimatı tebliğ edilir.
- 6.15. Yüksekte çalışma yapacak çalışana yapılacak çalışmanın tehlike ve riskleri ile çalışma koşulları ve şekli değerlendirilerek standartlara uygun KKD'ler verilir. Yüksekte çalışmalarda kullanılacak KKD'lerin model ve standartları EK-1 Yüksekte Çalışmalarda KKD Listesi'ne uygun olmalıdır.

- 6.16.** Çalışanlara Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik'e uygun olarak kişisel koruyucu donanımları teslim edilir ve teslim edildiğine dair tutanak tutulur. KKD'lerin kullanımı kontrol ve denetim altında tutulur.
- 6.17.** Çalışanlara verilen kişisel koruyucu donanım, CE uygunluk işareti taşınmalı ve standardı temsil eden numara TS EN ya da EN ifadesi ile birlikte kullanılmış olmalıdır.
- 6.18.** İSG Birimi verilen kişisel koruyucu donanımların uygunluğunu yapılan kontrol ve denetimlerde değerlendirir, çalışmaya ve şartlarına uygun olmayan kişisel koruyucu donanımların değişmesini talep edebilir.
- 6.19.** İSG Birimi, eksik/hatalı KKD kullanımını tespit ettiğinde çalışma yapılmasına izin vermez, çalışma başlamış ise işi durdurur.
- 6.20.** Yüksekte çalışma öncesinde, çalışmanın tehlike ve riskleri ile çalışma koşulları ve şekli değerlendirilerek standartlara uygun erişim ekipmanları belirlenmelidir. Kullanılacak erişim ekipmanının bakım ve periyodik kontrol süreçleri İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği'ne uygun olarak gerçekleştirilmiş olmalıdır.
- 6.21.** Kullanılacak erişim ekipmanlarının bakım ve periyodik kontrol belgeleri çalışma öncesinde İSG Birimi'ne teslim edilir.
- 6.22.** İSG Birimi, eksik/hatalı erişim ekipmanı kullanımını tespit ettiğinde çalışma yapılmasına izin vermez, çalışma başlamış ise işi durdurur.
- 6.23.** İş makinesi kullanacak çalışanda, iş makineleri operatörlük yetki belgesi, mesleki yeterlilik belgesi ve G sınıfı ehliyet bulunmalıdır.
- 6.24.** Koç Üniversitesi kampüs ve yerleşke sınırları içerisinde belirlenmiş olan hız sınırlarına, uyarı işaretlerine, genel trafik kurallarına ve güvenlik çalışanlarının yönlendirme ve uyarı/ikazlarına kesinlikle uymalıdır.
- 6.25.** Koç Üniversitesi kampüs ve yerleşkeleri içerisinde kullanılacak mobil vinç, manlift vb. erişim araçları için İnşaat Direktörlüğü ile iletişime geçilerek zemin malzemesinin erişim ekipmanı ağırlığına dayanımı hakkında bilgi alınır. Ağırlığı zemin yapısına zarar verecek erişim ekipmanlarının kullanımına izin verilmez.
- 6.26.** Yaşam hattı ya da ankraj bulunmayan çatı, kiosk, ışıklık vb. kot farkının hayati risk oluşturduğu bölgelerde çalışma yapılmasına izin verilmez.

- 6.27.** Dış cepheden cam silimi esnasında kullanılacak erişim ekipmanına ait taşıma kapasitesi, araç ağırlığı, aracın ulaşabildiği yükseklik vb. teknik bilgileri içeren bilgi çalışmadan önce İSG Birimi ve İnşaat Direktörlüğü ile paylaşılmalıdır.
- 6.28.** Koç Meydanı, SNA Avlu ve Amfi Tiyatro harici tüm avlularda maksimum 3000 kg ağırlığında mobil erişim aracı kullanımı uygundur. (Altında bodrum katlar olmadığı için hareketli yük kapasitesini karşılar.)
- 6.29.** Koç Meydanı, SNA Avlu ve Amfi Tiyatro döşemelerinin altında bodrum katlar olduğu için statik hesaplarda öngörülen 500 kg/m² hareketli yük kapasitesidir. Ayak/Teker/Palet başına düşen yük 500 kg geçmeyecek şekilde maksimum 3000 kg ağırlığında mobil erişim aracı kullanımı uygundur.

7. YÖNTEM

- 7.1.** Çalışma yapılacak bölgede emniyet şeridi, duba, uyarı/ikaz levhaları vb. ile çalışma alanı sınırlandırması yapılarak çevre emniyeti alınır.
- 7.2.** Çalışmanın araç yolu içerisine girmesi ya da etkilemesi durumunda yol güvenli yavaşlama mesafesini sağlayacak şekilde işaretlenir.
- 7.3.** Çalışma öncesinde rüzgar, yağış vb. çevresel koşullar değerlendirilir. Kalibrasyonu yapılmış anemometre ile rüzgar ölçümü yapılır. Rüzgar hızının 11 m/s'yi geçtiği çevre koşullarında yüksekte çalışma yapılmasına izin verilmez.
- 7.4.** Çalışma öncesinde belirlenen erişim ekipmanı ve KKD'ler kontrolden geçirilir, hatalı/eksik malzeme, ekipman kullanımına izin verilmez. Tüm ekipmanların standartlara uygun olması istenir.
- 7.5.** Çalışanın bağlantı noktası üzerinde kendisini boşa çıkarmadan hareket edebilmesi durumunda tek kollu lanyard kullanılabilir.
- 7.6.** Çalışanın bağlantı noktası üzerinde hareketi esnasında lanyard bağlantısını değişmesi gerekiyorsa çift kollu lanyard kullanılır. Bir kol ile emniyetli bağlantı noktası korunurken diğer kol ile değiştirilmek istenen bağlantı noktasına sabitleme yapılır.
- 7.7.** Lanyard üzerinde bulunan şok emici aparatı emniyetli düşüş mesafesine uygun olarak kullanılır. Düşüş anında şok emicinin açılması ile oluşacak lanyard uzunluğunun, bağlantı noktası ile zemin arasında güvenli mesafeyi sağlaması gerekir. Bağlantı noktası ile zemin arasında güvenli düşüş mesafesinin sağlanamadığı durumlarda şok emici kullanılmaz.
- 7.8.** Yüksekte yapılan çalışmalarda kullanılan el aletleri ve diğer malzemelerin düşmelerini

engelleyecek tedbirler alınır. El aletleri bilek bağı ile vücuda sabitlenir.

- 7.9. Mobil iskele, merdiven, platform vb. erişim ekipmanı üzerinde üretici tarafından ankraj noktası oluşturulmuş ise, emniyet kemeri bu ankraja bağlanır.
- 7.10. Mobil iskele, merdiven, platform vb. erişim ekipmanı üzerinde üretici tarafından ankraj noktası oluşturulmamış ise, devrilme riski nedeniyle emniyet kemeri ekipmana bağlanmaz. Kemer bağlantısı için ekipman dışında uygun ankraj noktası oluşturulur.
- 7.11. Manlift, lift, makaslı platform, sepetli vinç vb. erişim ekipmanı üzerinde emniyet kemeri bağlantısı, kesinlikle üretici tarafından belirlenmiş ankraj noktasına yapılır. Erişim ekipmanı korkuluklarına kemer bağlantısı yapılmaz.
- 7.12. İç ve dış mekanda kullanılan mobil iskelenin kurulması/sökülmesi, üretici firmadan bu konu hakkında eğitim almış çalışanlar tarafından yapılır.
- 7.13. Seçilen iskelenin karmaşıklığına bağlı olarak kurma, kullanma ve sökme planı; yapı işlerinde inşaat mühendisi tarafından yapılır. Bu plan, iskele ile ilgili detay bilgileri içeren standart form şeklinde olabilir.
- 7.14. İskelelerin kurulması, sökülmesi veya üzerinde önemli değişiklik yapılması, görevli inşaat mühendisi gözetimi altında yapılır.
- 7.15. Çatı üzerine çıkış, çatı sahanlığında çıkış için oluşturulan güvenli menfezler kullanılarak yapılır.
- 7.16. Çatı üzerinde gerçekleştirilen çalışmalarda yatay yaşam hatlarına bağlantı yapılarak çalışılır. İlk bağlantı, çatı sahanlığından çatı üstüne çıkışı sağlayan menfez içerisinden yapılır ve çatı üzerine kemer-yaşam hattı bağlantısı yapılmış olarak çıkarılır.
- 7.17. Çatı üstü ışıklık bölgelerinde yatay yaşam hattına bağlantı yapılarak çalışılır.
- 7.18. Kiosk üzerinde çalışma yapıldığında, kiosk tepe noktasında bulunan ankraj kulağına bağlantı yapılarak çalışılır. Kiosk üzerine ilk çıkış, yükseklığe uygun güvenli erişim ekipmanı tercih edilerek yapılır.
- 7.19. Arıtma tesisi çöktürme ve havalandırma havuzlarında bakım, onarım, tadilat, yenileme vb. çalışma yapılırken, kuyu etrafında bulunan güvenli korkuluklara kemer bağlantısı yapılır. Kuyu bölgelerinde emniyet kemeri-ankraj bağlantısı yapılmadan çalışma yapılmasına izin verilmez.
- 7.20. Drenaj, atık su, pis su vb. kuyulara girişlerde emniyet kemeri ankraj bağlantısı yapılır. Ankraj noktası kuyu dışında konumlandırılır. Çalışanın kuyuya inişinde güvenli düşüş mesafesine uygun

**KOÇ
ÜNİVERSİTESİ**

**YÜKSEKTE
ÇALIŞMALARDA
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
PROSEDÜRÜ
P20-ID-013**

Tarih : 01.08.2022
Güncelleme No :
Güncelleme Tarihi :
Sorumlu Birim : İD
Sayfa : 7 / 7

lanyard tercihi yapılır. Çalışmanın şekli ve koşullarına göre geri sarımlı düşüş durdurucu (yoyo tipi) kullanılır.

7.21. Güç hatlarına yakın noktalarda enerjinin tümünden kesilip EKED prosedürü gereği izolasyon uygulamaları yapılmadan çalışma yapılmasına izin verilmez.

8. EKLER VE KAYITLAR

EK-1: Yüksekte Çalışmalarda KKD Listesi

EK-2: Yüksekte Çalışma Talimatı

9. GÖZDEN GEÇİRME

Bu dokümanı gözden geçirme ve güncelleştirme sorumluluğu İşletme Direktörlüğü'ne aittir. Gözden geçirme sürekli olarak yapılır. Gerekli görüldüğü zaman ve durumlarda doküman revize edilir.

10. DEĞİŞİKLİK/DAĞITIM TABLOSU

Değişen sayfa	Tarih	Değişiklik	Değişikliği yapan
Dağıtım (İlgili Bölümler)			
Tüm Koç Üniversitesi			